

O IES “San Paio”: unha comunidade de lector@s

Encontros PLAMBE
Compostela, 22 marzo 2019

O centro: contextualización

- 174 anos de historia (1845-2019)
- +/- 650 alumnos
 - 1/3 transporte escolar
 - 5% estranxeiros
 - 24 grupos, agrupamentos específicos e PMAR
- 55 profesores

Un instituto do século XIX para o XXI

- Novo alumnado, novos retos.
- Desexo de integración no PLAMBE.
- Necesidades de formación do profesorado
 - PFACs proxecto de centro e novas tecnoloxías.
 - Desde o curso 2006-07 ao actual: **10 grupos de traballo e 3 SP de biblioteca.**

Cara unha nova visión da lectura

- Do “saber ler” ao “querer ler”
- GT “Enmeigar a biblioteca escolar para enmeigarnos con ela” (2007-08)
- Marzo-Maio 2008: implántase a HORA DE LER
 - todos os niveis
 - única lectura por aula
 - tempo libre de apuntamentos, libros de texto ou lecturas obrigatorias
- Centro PLAMBE 4 (2008-09)

Premisas do PL

- Mínimos principios teóricos e burocráticos, máxima adherencia á nosa realidade.
- Metas concretas e abarcables.
- Documento, a medio prazo, resultado da colaboración e o consenso, dinámico e flexible.
- Transversalidade da lectura.
 - A comprensión lectora no contexto de cada clase.
- Atención aos novos formatos e hábitos de lectura.
 - Lectura e novas tecnoloxías.

Obxectivos

- Formar lectores competentes e máis aló do currículo.
- Capacitar nos novos soportes e formatos de lectura.
 - Integrar as TICs (do analóxico ao dixital, do impreso ao virtual)
- Potenciar o hábito da lectura comunitaria.
- Fortalecer a biblioteca como:
 - eixe primordial na dinamización lectora.
 - compensadora das desigualdades socio-educativas.
 - osmótica co entorno.

PAL

Concreción práctica e a curto prazo das propostas do PL.

Resultado da fusión de ambos documentos (PAL e PL):

<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1171>

Actividades e materiais: Hora de ler (I)

- supresión para o nivel de 2º BAC (a partir de finais de outubro de 2010)
- lectura libre, individual e silenciosa pero puntuais sesións de lectura en voz alta.
- Admítense as lecturas obrigatorias e/ou voluntarias establecidas polos distintos departamentos didácticos nos seus respectivos plans anuais de lectura.
- a biblioteca oferta lectura en diversos formatos (escolmas, presentacións, listas de reprodución de vídeos...) coincidindo coas distintas efemérides e conmemoracións.

Actividades e materiais: Hora de ler (II)

- +70 issues
- 40 presentacions:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1606>
- 35 listas de reprodución de vídeos
- 34 cursos aloxados na aula virtual
- 25 genially (microludificación: 5 *breakout / escape room*)
- 12 liñas de tempo:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1891>

Actividades e materiais

- Guías de lectura e cine:
 - 56 *Biblioxornais*:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/taxonomy/term/82>
 - *Cinexornal*: <http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1977>
- Libro do mes:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/taxonomy/term/90>
- Poesía do mes:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/taxonomy/term/91>

Actividades e materiais

- Voluntariado lector:
 - As nosas brigadas músico-lectoras:
 - os CDR: <http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2043>
 - Na escola infantil e nas residencias de anciáns:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1982>
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1983>
- Apadriñamentos lectores: <http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1938>
- Tui Le (participación con outros dez centros tudenses, está será a X edición)
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1900>

Actividades e materiais: Concursos

- De mangas:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1992>
- De haikus contra a violencia de xénero:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1732>
- De relatos de medo:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1728>
- De San Valentín:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1571>
- “De amoribus”:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2027>

Actividades e materiais: Club de lectura

- De "Paisan" (2007-08) a "Pedra do Acordo" (2008-09 a hoxe)
- Entre 20 e 70/80 alumnos (8-12% do total)
- Grupos por niveis e afinidades lectoras.
- "Tuitaku": club de manga e anime:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2002>
- Non calla o grupo de adultos.

Actividades e materiais: Lecturas *in situ*

- Rutas literarias: Alcalá literaria, Vetusta, Mondoñedo, Zalamea, Córdoba, Ourense, Monforte, A Coruña, Rianxo...
 - 12 cursos na aula virtual.
 - 8 Escolmas *ad hoc*

<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/1964>
- Visitas bibliotecas, museos de autores... bibliotecas do Escorial, do Seminario de Mondoñedo, Gonzalo Torrente e central de Salamanca; museo de *El Viaje a la Alcarria* (Torija), museos cervantinos de El Toboso e Alcalá, mosteiro de Veruela; Urueña: vila do libro e da música; casas de Jovellanos (Xixón) e Dulcinea (El Toboso), casas dos poetas (Celanova), de Manuel María (Outeiro de Rei); casa do Doncel (Sigüenza), xardín dos poetas (Cuenca), horta de Calisto e Melíbea (Salamanca); corral de comedias de Almagro e Alcalá

Actividades e materiais: outros

- Cartelería (canvas e códigos QR)
 - Novas do revés:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2050>
- A noso recanto dos oradores:
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/node/2004>
- Mochilas temáticas (camiño de Santiago, fronteiras, autores día das Letras...)
- Contacto con escritor@s

Avaliación (enquisas 2017-2018)

- **BIBLIOTECA:**

- Préstamos: 1.300 (2008-09) ■→ 3.500 (2017-18)
- Uso da biblioteca para lecturas voluntarias: 66%
- Valoración da biblioteca e as súas actividades polo alumnado: positiva/moi positiva (87%)
- Valoración da biblioteca e as súas actividades polo profesorado: positiva/moi positiva (91%)
- Dedicación á **LECTURA LIBRE** (alumnado): diaria (15%), algún día á semana (21%), fin de semana e vacacións (52%)
- Coñecemento/Usos de **NOVOS SOPORTES DE LECTURA**(alumnado): bastante/moito (42%)

Avaliación (enquisas 2017-2018)

- HORA DE LER:
 - Grao de satisfacción do alumnado: positivo/moi positivo (88%)
 - Grao de satisfacción do profesorado: positivo/moi positivo (92%)
- CLUB DE LECTURA
 - Influencia na dinámica lectora xeral do instituto? bastante/moito (74%)
 - Aumento do nivel persoal de lectura: bastante/moito (78%)
 - Mellora das capacidades expresivas propias bastante/moito (68%)
 - Valoración xeral do club e as súas actividades bastante/moito (71%)

Coda

<https://www.flickr.com/photos/76540627@N03/7822341088>

“Queres un consello? Tira pola borda ese caderno e ese bolígrafo e ponte a ler, sobre estes xeonllos asoballados de estudante aplicada, e con ollos infantís se é posible, renovada a capacidade de asombro, o sentido da vida e a imaxinación penetrante, outra vez, *A illa do tesouro*. Calarán os babecos tambores eruditos e recobrarás o tesouro de ler.”

(Juan Marsé, “La isla del libro y el día del tesoro” in *El Periódico*, 22-04-79)

Moitas grazas!

- <http://www.edu.xunta.gal/centros/iessanpaio/bibliosanpaio>
- <https://www.facebook.com/biblio.sanpaio>
- <https://twitter.com/BiblioPaio>

